

III. Rozkład materiału z planem wynikowym

W osiągnięciach ponadpodstawowych zawarte są osiągnięcia z poziomu podstawowego.

Temat lekcji	Ścieżki edukacyjne	Liczba godzin	Osiągnięcia ucznia Poziom podstawowy	Osiągnięcia ucznia Poziom ponadpodstawowy
			Uczeń:	Uczeń:
Rozdział I. Stulecie wielkich wojen				
1. Pierwsze wolne elekcje	Czytelnicza i medialna, patriotyczna i obywatelska	1	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo postępuje się pojęciami: demokracja szlachecka, sejm walny, poseł, senator, izba poselska, senat, wolna elekcja, artykuły henrykowskie, prymas, bezkrólewie, król dziedziczny, król elekcyjny, piechota wybraniecka – określa na osi czasowej daty: pierwszej elekcji, panowania Stefana Batorego – wskazuje na mapie: Siedmiogród, Inflanty – wymienia przyczyny zwołania pierwszej elekcji – opisuje okoliczności pierwszej wolnej elekcji – wyjaśnia zasady elekcji – wymienia postanowienia artykułów henrykowskich – charakteryzuje organizację i skład obu izb sejmu walnego – opisuje panowanie Stefana Batorego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: demokracja szlachecka, wolna elekcja – wyjaśnia konsekwencje polityczne wolnej elekcji – wyjaśnia znaczenie polityczne i ustrojowe artykułów henrykowskich – wyjaśnia pozycję ustroju sejmku walnego – opisuje procedurę elekcji, wyjaśnia przyczyny rezygnacji Henryka Walezjusza z tronu polskiego – dokonuje oceny panowania Stefana Batorego
2. Pod rządami Wazów	Czytelnicza i medialna, patriotyczna i obywatelska, regionalna	1	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo postępuje się pojęciami: husaria, pospolite ruszenie, kozacy, potop szwedzki 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcie: wojna partyzancka – wyjaśnia pośrednie i bezpośrednie przyczyny

			<ul style="list-style-type: none"> – wymienia władców Polski z dynastii Wazów i cezury ich panowania: Zygmunt III, Władysław IV, Jan Kazimierz – określa na osi czasowej daty ważnych wydarzeń historycznych: bitew pod Kircholmem, Oliwą i Kluszyнем, potopu szwedzkiego, wybuchu powstania Chmielnickiego – wskazuje na mapie: Inflanty, Kircholm, Częstochowę – wymienia bezpośrednie przyczyny wybuchu powstania Chmielnickiego – opisuje ogólnie przebieg konfliktów zbrojnych z uwzględnieniem najważniejszych wydarzeń – opisuje rolę odegraną przez Stefana Czarnieckiego podczas potopu szwedzkiego – wskazuje na mapie terytoria, które polska utraciła w wyniku wojen toczonych w XVII w. 	<ul style="list-style-type: none"> konfliktów Rzeczypospolitej ze Szwecją, Rosją i Kozakami – wyjaśnia przyczyny początkowych niepowodzeń Polaków podczas potopu szwedzkiego – wyjaśnia skutki długotrwałych wojen prowadzonych przez Rzeczypospolitą w XVII w. (zniszczenia, straty terytorialne) – wskazuje na mapie obszary, gdzie toczyły się działania wojenne i związane z nimi miejsca bitew i oblężeń
3. Jan III Sobieski i odsiecz Wiednia	Czytelnicza i medialna, patriotyczna i obywatelska	1	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo posługuje się pojęciami: husaria, janczar, oblężenie, odsiecz, sultan, wezyr, łupy wojenne – określa na osi czasowej datę odsieczy wiedeńskiej – wskazuje na mapie: Cecorę, Chocim, Wiedeń – opisuje konflikty Rzeczypospolitej z Turcją w pierwszej poł. XVII w. – opisuje przebieg wyprawy wiedeńskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny konfliktów Polski z Turcją w pierwszej i drugiej poł. XVII w. – wyjaśnia przyczyny początkowych niepowodzeń Polaków w walce z Turkami w drugiej poł. XVII w. – wyjaśnia przyczynę odsieczy wiedeńskiej – wyjaśnia skutki długotrwałych wojen prowadzonych przez Rzeczypospolitą z Turcją w drugiej poł. XVII w. – wskazuje na mapie obszary, gdzie toczyły się działania wojenne (Podole) i związane z nimi miejsca (Chocim, Kamieniec Podolski)
4. W dworach i pałacach	Czytelnicza i medialna, patriotyczna i obywatelska	1	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo posługuje się pojęciami: stan, szlachta, magnateria, sarmatyzm, kontusz, rezydencja 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia stanowy charakter społeczeństwa szlacheckiej Polski – opisuje zwyczaje, tradycje i światopogląd sarmacki

Temat lekcji	ścieżki edukacyjne	Liczba godzin	Osiągnięcia ucznia Poziom podstawowy	Osiągnięcia ucznia Poziom ponadpodstawowy
			Uczeń:	Uczeń:
Rozdział I. Stulecie wielkich wojen				
			<ul style="list-style-type: none"> – wymienia stany tworzące społeczeństwo Rzeczypospolitej – opisuje zajęcia i styl życia poszczególnych stanów, ze szczególnym uwzględnieniem szlachty i magnaterii – wymienia najstynniejsze rody magnackie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia rolę magnaterii w życiu społecznym Rzeczypospolitej szlacheckiej
5. W czasach baroku	Czytelnicza i medialna	1	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo posługuje się pojęciami: barok, rezydencja, sarmatyzm – wymienia najwybitniejszych twórców polskiego baroku – wymienia przykłady najwybitniejszych dzieł sztuki i architektury sztuki barokowej – wskazuje przykłady architektury barokowej znajdujące się w regionie – na podstawie ilustracji identyfikuje architekturę barokową 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia związek między sztuką i religią w dobie kontrreformacji – opisuje cechy stylu barokowego w architekturze – wymienia najwybitniejszych twórców baroku europejskiego
Powtórzenie wiadomości		1		
Praca klasowa		1		
Rozdział II. Wiek światła i rozumu				
1. W epoce oświecenia	Czytelnicza i medialna	1	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo posługuje się pojęciami: racjonalizm, oświecenie, trójpodział władzy, klasycyzm, monarchia oświecona – zna postaci wybitnych filozofów oświeceniowych: Monteskiusza, Woltera – opisuje postęp naukowo-techniczny doby oświecenia – zna podstawowe założenia klasycyzmu – na podstawie ilustracji identyfikuje architekturę klasycystyczną 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia założenia intelektualne oświecenia – wyjaśnia, na czym polega koncepcja trójpodziału władzy

2. Idee oświecenia zmieniają świat	Czytelnicza i medialna	1	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo posługuje się pojęciami: konstytucja, republika, Deklaracja Niepodległości Stanów Zjednoczonych, Deklaracja Praw Człowieka i Obywatela, stan trzeci, rewolucja, terror – lokalizuje na osi czasu daty wybuchu wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych i wybuchu wielkiej rewolucji francuskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – zna postaci związane z omawianymi wydarzeniami: Jerzego Waszyngtona, Beniamina Franklina, Kazimierza Pułaskiego, Ludwika XVI – wymienia przyczyny i skutki wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych i wielkiej rewolucji francuskiej – wyjaśnia znaczenie wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych i wielkiej rewolucji francuskiej
3. Walka o ocalenie Rzeczypospolitej	Czytelnicza i medialna, patriotyczna i obywatelska	1	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo posługuje się pojęciami: prawa kardynalne, Sejm Wielki (Czteroletni), Konstytucja 3 maja, konfederacja barska, konfederacja targowicka, rozbiór, emigracja – prawidłowo umieszcza na osi czasowej daty: elekcji Stanisława Augusta, Sejmu Czteroletniego, konfederacji barskiej, I i II rozbioru Rzeczypospolitej – zna postaci Kazimierza Pułaskiego, Tadeusza Kościuszki, Stanisława Małachowskiego, Stanisława Augusta Poniatowskiego – opisuje okoliczności przeprowadzenia ostatniej elekcji – opisuje próby reform ustrojowych podejmowane przez Stanisława Augusta na początku jego panowania – wymienia przyczyny powstania konfederacji barskiej – wymienia państwa rozbiorowe 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia kierunki i cel podejmowanych reform – wyjaśnia stosunek różnych grup społecznych do podejmowanych reform – wyjaśnia stanowisko monarchów ościennych wobec prób reform ustrojowych podejmowanych w Polsce – wyjaśnia założenia programu reform podjętych przez Stanisława Augusta u progu jego panowania – wyjaśnia czynniki zewnętrzne i wewnętrzne mające wpływ na niepowodzenia reform ustrojowych – opisuje okoliczności I i II rozbioru Rzeczypospolitej – wyjaśnia genezę i skutki I i II rozbioru Rzeczypospolitej
4. Rządy Stanisława Augusta Poniatowskiego	Czytelnicza i medialna, patriotyczna i obywatelska	1	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo posługuje się pojęciami: manufaktura, czynsz, Szkoła Rycerska, Komisja Edukacji Narodowej, Collegium Nobilium, obiady czwartkowe, mecenas sztuki, klasycyzm 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie mecenatu Stanisława Augusta dla rozwoju kultury i sztuki – opisuje zmiany gospodarcze w Rzeczypospolitej okresu stanisławowskiego

Temat lekcji	Ścieżki edukacyjne	Liczba godzin	Osiągnięcia ucznia Poziom podstawowy	Osiągnięcia ucznia Poziom ponadpodstawowy
			Uczeń:	Uczeń:
Rozdział II. Wiek światła i rozumu				
			<ul style="list-style-type: none"> – wymienia w określonym kontekście historycznym postaci: Stanisława Konarskiego, Hugo Kołłątaja, Adama Naruszewicza, Marcello Bacciarellego, Ignacego Krasickiego – opisuje działalność Stanisława Augusta jako mecenasa sztuki – wymienia najwybitniejszych twórców polskiego oświecenia – wskazuje przykłady architektury doby oświecenia znajdujące się w regionie – charakteryzuje rozwój urbanizacyjny na przykładzie Warszawy 	
5. Tadeusz Kościuszko i insurekcja	Czytelnicza i medialna, patriotyczna i obywatelska	1	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo posługuje się pojęciami: ambasador, insurekcja, kosynierzy, naczelnik, powstanie narodowe, Uniwersał Połaniecki – prawidłowo umieszcza na osi czasowej daty: wybuchu insurekcji kościuszkowskiej, III rozbioru Rzeczypospolitej – charakteryzuje postaci: Naczelnika Tadeusza Kościuszki, Bartosza Głowackiego – wymienia chronologicznie najważniejsze wydarzenia powstania kościuszkowskiego – wyjaśnia znaczenie formacji kosynierów i udziału chłopów w powstaniu – wymienia przyczyny upadku powstania – wymienia skutki społeczno-polityczne upadku powstania 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny wybuchu powstania – wyjaśnia różnicę między powstaniem narodowym a rewolucją – wyjaśnia znaczenie Uniwersału Połanieckiego – wyjaśnia czynniki obiektywne i subiektywne mające wpływ na upadek powstania – wyjaśnia dziejowe znaczenie powstania kościuszkowskiego i upadku Rzeczypospolitej
Powtórzenie wiadomości		1		
Praca klasowa		1		

Rozdział III. Polacy bez państwa

1. Napoleon i Polacy	Czytelnicza i medialna, patriotyczna i obywatelska	1	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo postępuje się pojęciami: legiony, epoka napoleońska, traktat, Księstwo Warszawskie, kongres – charakteryzuje postać gen. Jana Henryka Dąbrowskiego, Jana Wybickiego – recytuje słowa pierwszych dwóch zwrotek i refrenu Mazurka Dąbrowskiego – prawidłowo określa na osi czasu daty: powstania Legionów, powstania Księstwa Warszawskiego – rozumie znaczenie Legionów Polskich – wymienia przykłady udziału Polaków w wojnach napoleońskiego cesarstwa Francji (Somosierra, San Domingo) – wskazuje na mapie terytorium Księstwa Warszawskiego w 1807 r., oraz tereny przyłączone doń w 1809 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny powstania i znaczenie Legionów Polskich w walce Polaków o niepodległość – wyjaśnia przyczyny klęski inicjatywy legionowej oraz roli, jaką odgrywały one w polityce rewolucyjnej Francji i Napoleona – przyczyny powstania księstwa Warszawskiego – wyjaśnia znaczenie Księstwa w walce niepodległościowej Polaków – wyjaśnia rolę Księstwa i sprawy polskiej w mocarstwowej polityce napoleońskiej Francji – charakteryzuje konstytucję Księstwa – wyjaśnia znaczenie dziejowe napoleońskiego epizodu w dziejach państwa polskiego
2. W powstańszych szeregach	Czytelnicza i medialna, patriotyczna i obywatelska, regionalna, wychowywania do życia w społeczeństwie	1	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo postępuje się pojęciami: Sprzysiężenie Podchorążych, noc listopadowa, powstanie, Wiosna Ludów, represje, branka, dyktator – prawidłowo określa na osi czasu daty powstań narodowych i Wiosny Ludów – wymienia przyczyny powstań narodowych – wymienia przyczyny klęski powstań – charakteryzuje postaci: Piotra Wysockiego, wielkiego księcia Konstantego Pawłowicza, cara Mikołaja I, Józefa Bema, Stanisława Traugutta, – wskazuje na mapie obszar Królestwa Polskiego, Wolnego Miasta Krakowa, Wielkiego Księstwa Poznańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje różnice w sposobie prowadzenia walk podczas powstania listopadowego i styczniowego – charakteryzuje represje popowstaniowe
3. Naród polski pod obcym panowaniem	Czytelnicza i medialna, patriotyczna i obywatelska, regionalna,	1	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo postępuje się pojęciami: rusyfikacja, germanizacja, cenzura, Hakata, praca organiczna 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje zasady pracy organicznej – opisuje sytuację Polaków w poszczególnych zaborach

Temat lekcji	Ścieżki edukacyjne	Liczba godzin	Osiągnięcia ucznia Poziom podstawowy	Osiągnięcia ucznia Poziom ponadpodstawowy
			Uczeń:	Uczeń:
Rozdział III. Polacy bez państwa				
	wychowywania do życia w społeczeństwie		<ul style="list-style-type: none"> – wymienia sposoby wyrażania Polaków przez władzę zaborcze – omawia sposoby walki o polskość stosowane przez Polaków 	
4. W obronie kultury i języka polskiego	Czytelnicza i medialna, patriotyczna i obywatelska, regionalna, wychowywania do życia w społeczeństwie	1	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo posługuje się pojęciami: romantyzm, pozytywizm, Wielka Emigracja – zna postaci: Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Fryderyka Chopina, Bolesława Prusa, Marii Konopnickiej, Henryka Sienkiewicza i umie scharakteryzować ich twórczość 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje założenia romantyzmu i pozytywizmu – rozumie wpływ idei romantyzmu i pozytywizmu na życie społeczne Polaków pod zaborami
5. Piękny wiek XIX	Czytelnicza i medialna, edukacyjna i obywatelska	1	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo posługuje się pojęciami: rewolucja naukowo-techniczna, la belle époque, secesja, impresjonizm, Nagroda Nobla – wymienia najważniejsze wynalazki techniczne XIX w. – opisuje zmiany w życiu społecznym końca XIX w. wywołane postępem naukowo-technicznym 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje secesję i impresjonizm – rozumie szanse i zagrożenia niesione przez postęp naukowo-techniczny
Powtórzenie wiadomości		1		
Praca klasowa		1		
Rozdział IV. Europa i świat w latach 1914–1939				
1. Pierwsza wojna światowa (1914–1918) i narodziny nowego wieku	Czytelnicza i medialna, patriotyczna i obywatelska, regionalna	1	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo posługuje się pojęciami: kolonie, ententa, państwa centralne, front, wojna pozycyjna, traktat wersalski, Liga Narodów – zna postać Thomasa Woodrowa Wilsona 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pośrednie przyczyny wybuchu wojny (rywalizacja kolonialna i o wpływy polityczne na Bałkanach) – wyjaśnia charakter działań wojennych

			<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo określa na osi czasu daty skrajne I wojny światowej – opisuje okoliczności wybuchu wojny – wymienia główne państwa walczące podczas I wojny światowej stanowiące członków przeciwstawnych bloków militarnych – wskazuje na mapie państwa obu bloków militarnych – wymienia główne fronty I wojny światowej – wymienia najważniejsze wydarzenia I wojny światowej – wymienia nowe rodzaje broni – opisuje okoliczności zakończenia wojny – wskazuje na mapie zmiany granic po I wojnie światowej 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje przebieg działań wojennych – wskazuje cele wojenne mocarstw – wyjaśnia przyczyny klęski państw centralnych – wyjaśnia skutki I wojny światowej
2. Polacy odzyskują niepodległość	Czytelnicza i medialna, patriotyczna i obywatelska, regionalna	1	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo posługuje się pojęciami: orientacja prorosyjska, orientacja proniemiecka, Legion Puławski, Armia Polska we Francji, Legiony Polskie, Komitet Narodowy Polski, orędzie prezydenta Wilsona, plebiscyt, powstanie wielkopolskie, powstania śląskie, bitwa warszawska – prawidłowo określa na osi czasu datę odzyskania niepodległości przez Polskę – charakteryzuje działalność polityczną: Józefa Piłsudskiego i Romana Dmowskiego – wymienia polskie formacje zbrojne walczące na frontach I wojny światowej – wymienia czynniki, które wpłynęły na odzyskanie niepodległości – opisuje okoliczności odrodzenia państwa polskiego – opisuje przebieg walk o granice Polski 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje rolę polityczną Ignacego Paderewskiego – wyjaśnia koncepcje walki o niepodległość prezentowane przez Romana Dmowskiego i Józefa Piłsudskiego – wymienia przyczyny udziału polskich formacji w walkach I wojny światowej – wyjaśnia czynniki sprzyjające odzyskaniu niepodległości przez Polskę – wyjaśnia czynniki wpływające na ukształtowanie się granic II Rzeczypospolitej – wyjaśnia znaczenie odrodzenia państwa polskiego dla narodu polskiego – wyjaśnia znaczenie zwycięstwa Polski w wojnie z bolszewikami
3. Druga Rzeczpospolita	Patriotyczna, obywatelska, regionalna	1	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo posługuje się pojęciami: Naczelnik Państwa, konstytucja, 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje problemy gospodarcze odrodzonego państwa

Temat lekcji	Ścieżki edukacyjne	Liczba godzin	Osiągnięcia ucznia Poziom podstawowy	Osiągnięcia ucznia Poziom ponadpodstawowy
			Uczeń:	Uczeń:
Rozdział IV. Europa i świat w latach 1914–1939				
			<ul style="list-style-type: none"> – republika, sanacja, inflacja, analfabetyzm, Centralny Okręg Przemysłowy – wskazuje na mapie obszar II Rzeczypospolitej – wymienia trudności związane z odbudową polityczną i gospodarczą państwa – wie, że II Rzeczpospolita była państwem niejednorodnym etnicznie – zna postaci: Gabriela Narutowicza, Eugeniusza Kwiatkowskiego, Władysława Grabskiego, Juliana Tuwima, Zofii Nałkowskiej, Stefana Żeromskiego, Karola Szymanowskiego – wymienia najważniejsze sukcesy II Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia problemy związane z wieloetnicznym składem społeczeństwa polskiego – porównuje zasięg terytorialny I i II Rzeczypospolitej
4. Faszyzm i komunizm	Czytelnicza i medialna, wychowawcza do życia w społeczeństwie	1	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo posługuje się pojęciami: nacjonalizm, socjalizm, faszyzm, komunizm, nazizm, bolszewicy, ZSRR, antysemityzm, rasizm, totalitaryzm, terror, rasizm, obóz koncentracyjny, führer, III Rzesza, propaganda, cenzura – zna postaci: Benito Mussoliniego, Adolfa Hitlera, Włodzimierza Ilijicza Lenina, Józefa Stalina – wymienia cechy ustrojów: faszystowskiego i komunistycznego – zna sposoby, jakimi faszysty, naziści i komuniści doszli do władzy – opisuje podobieństwa i różnice między faszyzmem i komunizmem 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie zagrożenie dla pokoju, jakie stanowiły reżimy faszystowskie i komunistyczny – umie wytłumaczyć popularność partii faszystowskich i komunistycznych w Europie międzywojennej – dokonuje etycznej oceny działań faszystów i komunistów
5. Życie codzienne w latach międzywojennych	Czytelnicza i medialna, wychowawcza do życia w społeczeństwie	1	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo posługuje się pojęciami: dwudziestolecie międzywojenne, „szalone lata dwudzieste”, kultura masowa, kubizm, surrealizm, sufrażystki, kryzys 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny zmian zachodzących w życiu społecznym społeczeństwa międzywojennego

			<ul style="list-style-type: none"> – zna postaci: Coco Chanel, Alberta Einsteina, Aleksandra Fleminga, Henry’ego Forda – wymienia dziedziny nauki i techniki, w których w dwudziestoleciu międzywojennym nastąpił znaczący postęp – wymienia nowe rodzaje rozrywki związane z kształtowaniem się społeczeństwa masowego – opisuje zmiany dotyczące pozycji społecznej kobiet 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia wpływ wynalazków naukowo-technicznych na życie społeczne
Powtórzenie wiadomości		1		
Praca klasowa		1		
Rozdział V. Druga wojna światowa				
1. Wybuch II wojny światowej	Czytelnicza i medialna, patriotyczna i obywatelska, regionalna	1	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo posługuje się pojęciami: pakt, kontruderzenie, internowanie – zna postaci: Stefana Starzyńskiego, Władysława Sikorskiego – prawidłowo określa na osi czasu daty wkroczenia wojsk hitlerowskich i radzieckich na teren Polski – wymienia przyczyny wybuchu wojny – wymienia czynniki decydujące o przewadze agresorów nad broniącymi się wojskami polskimi – wymienia najważniejsze postanowienia układu Ribbentrop–Mołotow – wymienia przykłady bohaterstwa oporu wojsk polskich w 1939 r. (Westerplatte, Poczta Polska w Gdańsku, Hel, Oksywie, obrona Warszawy, bitwa nad Bzurą) – opisuje zachowanie mocarstw zachodnich w sytuacji agresji niemieckiej na Polskę – wskazuje na mapie miejsca ważnych bitew 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia bezpośrednie i pośrednie przyczyny wybuchu wojny – charakteryzuje stosunek sił walczących stron – wyjaśnia przyczyny agresji ZSRR na Polskę – wyjaśnia znaczenie obrony Westerplatte i Warszawy dla morale polskiego społeczeństwa i armii – wyjaśnia polityczno-wojskowe znaczenie agresji sowieckiej na Polskę – ocenia zachowanie zachodnich aliantów Polski podczas kampanii wrześniowej – charakteryzuje postawę i rolę odegraną przez prezydenta Warszawy Stefana Starzyńskiego – opisuje skutki polityczno-wojskowej kampanii wrześniowej – rozumie przyczynę powstania i znaczenie istnienia władz polskich na emigracji

Temat lekcji	Ścieżki edukacyjne	Liczba godzin	Osiągnięcia ucznia Poziom podstawowy	Osiągnięcia ucznia Poziom ponadpodstawowy
			Uczeń:	Uczeń:
Rozdział V. Druga wojna światowa				
			<ul style="list-style-type: none"> – określa moment zakończenia walk podczas kampanii wrześniowej – opisuje okoliczności powstania rządu polskiego na emigracji 	
2. Przebieg i koniec II wojny światowej	Czytelnicza i medialna	1	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo posługuje się pojęciami: wojna totalna, alianci, konwoje – określa walczące strony, wymieniając najważniejsze państwa biorące udział w konflikcie – wskazuje na mapie państwa osi i koalicji antyhitlerowskiej – wymienia kluczowe momenty wojny: bitwa o Wielką Brytanię, atak na ZSRR, bitwa o Stalingrad, atak na Pearl Harbor, bitwa w rejonie Kurska, lądowanie w Normandii, bitwa pod Midway, zrzućenie bomb atomowych na Hiroszimę i Nagasaki, zdobycie Berlina – opisuje militarną klęskę III Rzeszy i koniec wojny w Europie – opisuje okoliczności klęski Japonii – opisuje zniszczenia i straty wojenne 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcie wojny totalnej – wskazuje na mapie najważniejsze fronty II wojny oraz miejsca decydujących bitew – charakteryzuje wkład państw koalicji antyhitlerowskiej w zwycięstwo w II wojnie światowej – na wybranych przykładach opisuje zastosowanie nowych środków walki (broń pancerna, lotnictwo, łodzie podwodne, bomba atomowa) – opisuje charakter wojny i działań wojennych – ocenia skutki zrzućenia bomb atomowych na Hiroszimę i Nagasaki
3. Polacy na frontach II wojny światowej	Czytelnicza i medialna, patriotyczna i obywatelska, wychowawcza do życia w społeczeństwie	1	<ul style="list-style-type: none"> – zna postaci: Władysława Andersa, Stanisława Maczka, Zygmunta Berlinga – zna najważniejsze polskie formacje walczące podczas II wojny światowej – wymienia najważniejsze bitwy i kampanie, w których brali udział polscy żołnierze – opisuje okoliczności zerwania przez ZSRR stosunków dyplomatycznych z rządem emigracyjnym – wie, czym była zbrodnia katyńska 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie przyczyny i znaczenie zbrodni katyńskiej – rozumie przyczyny, dla których istniały wojska polskie pod komendą aliantów zachodnich i pod komendą ZSRR

4. W czasach okupacji i terroru	Czytelnicza i medialna, patriotyczna i obywatelska, regionalna, wychowująca do życia w społeczeństwie	1	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo posługuje się pojęciami: Holocaust, łapanka, getto, obóz koncentracyjny, obóz zagłady, komora gazowa, czarny rynek, kolaborant, deportacja, szmalcownik – wskazuje na mapie obszar GG, tereny wcielone do Rzeszy oraz tereny okupowane przez ZSRR (do 22 VI 1941 r.) – wymienia metody represjonowania narodu polskiego przez okupantów hitlerowskiego i sowieckiego – opowiada o warunkach życia Polaków pod okupacją niemiecką – wymienia największe obozy koncentracyjne i obozy zagłady – opisuje eksterminację narodu żydowskiego – wymienia przyczyny powstania w warszawskim getcie – ocenia politykę władz okupacyjnych – prawidłowo posługuje się pojęciami: rząd emigracyjny, ruch oporu, konspiracja, polskie państwo podziemne, Armia Krajowa, Generalne Gubernatorstwo, tajne komplety – prawidłowo określa na osi czasu datę powstania warszawskiego – zna postaci: Stefana Roweckiego, Tadeusza Bora-Komorowskiego – opisuje metody walki narodu polskiego z okupantem – wymienia cele konspiracji zbrojnej – wymienia przyczyny wybuchu i klęski powstania warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia cele okupacji niemieckiej i sowieckiej – wymienia grupy ludności represjonowanej przez władze ZSRR – dokonuje oceny postaw polskiej ludności cywilnej w obliczu zbrodniczych działań okupantów – opisuje postawy Polaków wobec eksterminacji ludności żydowskiej – opisuje działania polityczne rządu emigracyjnego – opisuje genezę państwa podziemnego – wyjaśnia cele polityczne i wojskowe konspiracji – wyjaśnia przyczyny wybuchu i klęski powstania warszawskiego
Powtórzenie wiadomości		1		
Praca klasowa		1		

Temat lekcji	Ścieżki edukacyjne	Liczba godzin	Osiągnięcia ucznia Poziom podstawowy	Osiągnięcia ucznia Poziom ponadpodstawowy
			Uczeń:	Uczeń:
Rozdział VI. Świat po II wojnie światowej				
1. Świat po II wojnie światowej	Czytelnicza i medialna, patriotyczna i obywatelska, wychowująca do życia w społeczeństwie	1	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo posługuje się pojęciami: „żelazna kurtyna”, mur berliński, plan Marshalla, „zimna wojna”, NATO, Układ Warszawski, wyścig zbrojeń, „jesień ludów”, EWG, Unia Europejska, terroryzm – zna postaci Winstona Churchilla, Franklina Delano Roosevelta, Michała Gorbaczowa, Roberta Schumana – wskazuje na mapie Europy państwa demokratyczne i komunistyczne – zna okoliczności powstania dwóch państw niemieckich – wymienia przyczyny „zimnej wojny” – wymienia czynniki wpływające na wzrost napięcia międzynarodowego – opisuje okoliczności upadku ZSRR i bloku państw komunistycznych – zna najważniejsze problemy współczesnego świata 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia genezę „zimnej wojny” – wyjaśnia, na czym polegało uzależnienie krajów Europy Środkowo-Wschodniej od ZSRR – wyjaśnia rolę polityczną światowych supermocarstw USA i ZSRR – wskazuje rywalizację supermocarstw jako główny czynnik wzrostu napięcia międzynarodowego – rozumie przyczyny upadku ZSRR i bloku państw komunistycznych – rozumie przyczyny powojennej integracji Europy – rozumie, na czym polega umowy podział państw na bogatą Północ i ubogie Południe – rozumie przyczyny najważniejszych problemów współczesnego świata
2. Polska i Polacy po wojnie	Czytelnicza i medialna, patriotyczna i obywatelska, wychowująca do życia w społeczeństwie	1	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo posługuje się pojęciami: Ziemie Odzyskane, Milicja Obywatelska, PRL, PZPR, „odwilż październikowa”, propaganda sukcesu, intelektualista, KOR, opozycja, NSZZ „Solidarność”, stan wojenny, godzina milicyjna, „okrągły stół”, III Rzeczpospolita, plan Balcerowicza – zna postacie: Bolesława Bieruta, Władysława Gomułki, Edwarda Gierka, Lecha Wałęsy, Karola Wojtyły, Wojciecha Jaruzelskiego, Tadeusza Mazowieckiego, Leszka Balcerowicza – prawidłowo określa na osi chronologicznej 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje zmiany w PRL za rządów poszczególnych I sekretarzy PZPR – rozumie przyczyny słabości gospodarki PRL – rozumie przyczyny powstania opozycji demokratycznej – rozumie przyczyny wprowadzenia stanu wojennego – wyjaśnia charakter ugody władzy z opozycją podczas rozmów „okrągłego stołu” – dostrzega związek między przemianami ustrojowymi w Polsce a sytuacją polityczną na świecie

			<p>daty: marcowej kampanii antysemitycznej, strajków robotniczych z 1970 roku, powstania „Solidarności”, wprowadzenia stanu wojennego, obrad „okrągłego stołu”, wstąpienia Polski do NATO</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie ziemie utracone przez Polskę po II wojnie światowej oraz Ziemie Odzyskane – opisuje system władzy PRL – wymienia trudności, z jakimi borykali się obywatele PRL w swym codziennym życiu – charakteryzuje okoliczności dojścia do władzy i rządu Władysława Gomułki – charakteryzuje okoliczności dojścia do władzy i rządu Edwarda Gierka – opisuje proces powstania opozycji demokratycznej w PRL (KOR i „Solidarności”) – opisuje przyczyny i skutki wprowadzenia stanu wojennego – opisuje proces demokratyzacji Polski i powstania III Rzeczypospolitej 	
3. Kultura i technika w drugiej połowie XX wieku	Czytelnicza i medialna, wychowywania do życia w społeczeństwie	1	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo posługuje się pojęciami: kultura masowa, kultura wysoka, socrealizm, sputnik – zna postaci: Czesława Miłosza, Wisławy Szymborskiej, Zbigniewa Herberta, Magdaleny Abakanowicz, Krzysztofa Pendereckiego, Andrzeja Wajdy, Jurija Gagarina, Neila Armstronga – zna najważniejsze zmiany, jakim podlegała kultura w II poł. XX w. – wymienia największe osiągnięcia techniki II poł. XX w. – opisuje polską kulturę powojenną 	– rozumie znaczenie wyścigu kosmicznego w rywalizacji mocarstw
Powtórzenie wiadomości		1		
Praca klasowa		1		